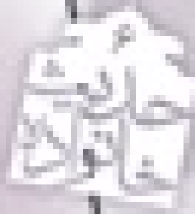

چهل حدیث برای

همسران

بسم الله الرحمن الرحیم

چهل حدیث مرد در خانواده

نویسنده:

علی اکبر تقی زاده

ناشر چاپی:

معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

چهل حدیث مرد در خانواده

مشخصات کتاب

سرشناسه : تقی زاده، علی اکبر، ۱۳۵۱ -

عنوان و نام پدیدآور : چهل حدیث مرد در خانواده/ نویسنده علی اکبر تقی زاده؛ تهیه و تدوین اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی.

مشخصات نشر : مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری : ۴۸ص.؛ ۱۲×۱۷س م.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۹۴-۸۶-۱

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : اربعینات -- قرن ۱۴

موضوع : مردان -- احادیث

موضوع : خانواده ها -- احادیث

شناسه افزوده : آستان قدس رضوی. اداره امور فرهنگی

شناسه افزوده : موسسه انتشاراتی قدس رضوی

رده بندی کنگره : BP۱۴۳/۹/ت۷۷چ۹۳ ۱۳۹۰

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی : ۲۴۷۹۶۸۴

ص:۱

اشاره

مجموعه گَل

چهل حدیث جلوه جلال

تهیه و تدون: اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی ی

نو یسنده : علی اکبر تقی زاده ی

مد ر هنری وطراح گرافیك: رضا باباجانی ی

صفحه آرای: محمود بازدار ی

تذهیب جلد: سیده فهیمه کاظمی

ناشر: انتشارات قدس رضوی

نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۱

شمارگان: ۳۰۰۰

چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس

شابك: ۶- ۸۱ - ۵۷۹۴ - ۶۰۰ - ۹۷۸

نشانی تهیه کننده: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی

ضلع غربی، اداره امور فرهنگی

تلفن: ۲۰۰۲۵۶۷ - ۰۵۱۱

صندوق پستی: ۳۵۱ - ۹۱۷۳۵

ص:۴

فهرست

ص:۵

ص:۶

پیشگفتار

قدر "مجموعه ی گُل" مرغ سحر داند و بس...

کلام خاندان عصمت و طهارت علیه السلام چونان

آفتابی است می گیرد وطعمی اله می یابد.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم وائمه اطهار علیهم السلام،

روشنگران طریق سعادتمندوباهدایت های آن بزرگواران گام های

موفقیت وسعادت رادر زمینه های مختلف زندگی می توان برداشت.

مجموعه گل عنوان کلی کتب احادیث موضوعی است .خاص پرداخته

شده که زوایایی مختلف آن از منظر دین مورد مداقه قرار گرفته است .

دراین مجموعه سعی شده است کاربردی ترین موضوعات ومباحثی که نیاز

بیشتر جامعه است .رائه شود همچنین تلاش شده تا احادیثی مطرح شود که از حیث سند متقین باشد.

امید است مجموعه ی حاضر، بهان های شود تا

فعالیت های گستردها ی در نشر آموزه های خاندان

نور علیهم السلام انجام گیرد و جامعه اسلامی سرشار از

معارف بلند اهل بیت علیهم السلام گردد.

آستان قدس رضوی

معاونت تبل غات و ارتباطات اسلامی ی

اداره ی امور فرهنگی

ص:۸

مقدمه

از دیدگاه اسلام خانواده به عنوان مهمترین

نهاد اجتماعی، نقش بی بدیلی در رساندن فرد و

جامعه به هدف از خلقت انسان که تشکیل جامعه

توحیدی بر اساس بندگی خداست دارد. همین

طور خانواده نقش اساسی در تداوم نسل بشر،

حفظ فرد از آلودگیها و گناهان، رسیدن انسان

به آرامش روحی و روانی و تأمین نیازهای

جنسی انسان دارد. به همین جهت در تعالیم

انسان ساز دین مبین اسلام، خانواده مورد

عنایت خاصی قرار گرفته و در صدها آیه و

روایت راهکارهایی جهت تشکیل و حفظ و

پایداری آن وارد شده است و برای هر یک از

زن و مرد وظا فی در راستای تحکیم خانواده و ی

رسیدن آن به اهدافش تعیین گشته است .

این مجموعه شامل چهل آموزه از آموزههای

اولیای دین است. که به نقش مرد و مسئولیتهای

او در قبال رشد و تعالی نهاد خانواده اشاره دارد.

در بخشی از ا ین مجموعه به جایگاه و هدف

تشکیل خانواده اشاره شده است، که لازم است
مورد عنایت و توجه مرد قرارگیرد و در آن به
چهار هدف از میان اهداف متعدد تشکیل نظام
خانواده اشاره شده که عبارتند از :
خانواده به عنوان محبوبترین نهاد اجتماعی
نزد خداوند، و عامل محبوب شدن انسان نزد
او، خانواده عامل رساندن انسان به آرامش،
خانواده عامل تداوم نسل انسان، خانواده عامل
رشد و تکامل معنوی.
در بخش د گری به جایگاه و ارزش همسر ی
صالحه برای مرد مؤمن به عنوان خیر دنیا و
آخرت، بهترین فایده بعد از ایمان به خدا و
امانت خداوند نزد مرد اشاره شده است.
و در بخشی راهکارهای رسیدن به خانواده
مطلوب در چهار محور مورد بررسی قرار گرفته
است .
یک: مد یر یت د ینی خانواده: براساس دیدگاه
اسلام؛ مرد به عنوان مسئول و مدیر نظام خانواده،
موظف است خانواده را برابر با آموزههای دینی
اداره کند و بکوشد خود و اعضای خانواده، در

عمل به آموزههای دینی متعهد و پایبند باشند.

آموزش تعالیم دینی، دعای دسته جمعی برای

غلبه بر مشکلات، بیدار کردن خانواده برای

نماز، داشتن غیرت ناموسی و تلاش برای

بهشتی کردن تمام اعضای خانواده ازجمله

راهکارهای مدیریت دینی خانواده است.

دو: مد ر ت اقتصادی: یکی از ابعاد مدیریتی ی ی

مرد به عنوان مسئول خانواده، مدیریت اقتصادی

با هدف تأمین نیازمندیهای مادی اعضای

خانواده و سایر واجب النفقههاست. انتخاب

شغل مناسب، کسب روزی حلال، تلاش

برای کسب درآمد به میزان کفاف)درحد اداره

آبرومندانه زندگی(، ایجاد رفاه و آسایش به دور

از اسراف و تجمل گرایی، اعتدال در مصرف و

متناسب با سطح درآمد هزینه کردن، پاره ای از

عناوین این محور است.

سه: مد ر ت عاطفی: مهمترین عامل پایداری ی ی

و تحکیم کانون خانواده، روابط عمیق عاطفی

بین زن و شوهر است، هر یک از زن و مرد

نیازمند دریافت محبت از شریک زندگی خود

هستند و دوست دارند روابطشان بر پایه محبت

و صمیمیت باشد. خوش اخلاقی، خوشرویی،

خوشزبانی، دادن هدیه، گفتوگوی صمیمی

با همسر و گوش دادن به سخنان او، صبر و

بردباری در برابر بداخلاقیهای همسر، گذشت

از خطاهای همسر، وفاداری به همسر در روابط

جنسی و کمک به همسر در کارهای خانه،

بخشی از راهکارهای حفظ و تقویت محبت و

رحمتِ خدادادی بین زوجین است.

چهار: مد رت جنسی: تأمین نیازهای جنسی هر ی ی

یک از زن و مرد در قالب ازدواج و حفظ خود از

گناهان جنسی، از مهمترین هدفهای تشکیل نهاد

خانواده است، لذا هر یک از زن و مرد باید پاسخگو

و تأمین کننده نیازهای جنسی شریک زندگی خودش

باشد. بی توجهی به این امر نقش زیادی در تزلزل و

فروپاشی نظام خانواده و بداخلاقیهای هر یک از زن

و شوهر دارد. بنابراین مرد موظف است نیازمندیهای

جنسی همسرش را برآورده سازد. رعایت نظافت و

آراستگی، توجه به حقوق جنسی همسر، نوازش

جنسی با همسر قبل ازهمبستری ازجمله راهکارهای

پیشنهادی اسلام در این راستا می باشد.

در بخش پا انی به موانع تحکیم خانواده و یا ی

عواملی که سبب فروپاشی و یا تزلزل نظام خانواده

از ناحیه مرد میشود، اشاره شده است. آزار

رسانی به همسر، اطاعت از همسر در جایی که

پای معصیت خدا در میان است، اهانت و تحقیر

همسر، بخل ورزیدن در تأمین نیازمندیهای

خانواده، بدرفتاری و بدگفتاری، بی عدالتی رفتاری

بین چند همسر، تنوع طلبی جنسی و بیوفایی،

رها کردن خانواده به حال خود و عدم احساس

مسئولیت در برابرآنان بخشی از موانع تحکیم و

پایداری نظام خانواده است.

به امید روزی که با ظهور حضرت ولی عصر ،عجل الله تعالی فرجه الشریف

شاهد برافراشته شدن پرچم توحید در سراسر عالم

و تشکیل و تحکیم نهاد خانواده، برابر با آموزههای

دینی باشیم.

علی اکبر تقی زاده

ص:۱۳

۱- محبوب ترین نهاد

قالَ رَسُولُ اللِه صلی الله علیه و آله وسلم:

تَزَوَّجُوا وَ زَوِّجُوا أَلَا فَمِنْ حَظِّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِنْفَاقُ قِیمَهِ أَیِّمَهٍ وَ مَا مِنْ شَیْ ءٍ أَحَبَّ إِلَی اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ بَیْتٍ یُعْمَرُ بِالنِّکَاحِ وَ مَا مِنْ شَیْ ءٍ أَبْغَضَ إِلَی اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ بَیْتٍ یُخْرَبُ فِی الْإِسْلَامِ بِالْفُرْقَهِ یَعْنِی الطَّلَاقَ ثُمَّ قَالَ أَبُو عَبْدِاللهِ علیه السلام إِنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ إِنَّمَا وَکَّدَ فِی الطَّلَاقِ وَ کَرَّرَ الْقَوْلَ فِیهِ مِنْ بُغْضِهِ الْفُرْقَهَ.

همسر بگیرید و به کسانی که همسر ندارند همسر بدهید، بدانید که یکی از موفقیت های فرد مسلمان این است که هزینه ازدواج شخص بی همسری را پرداخت کند. و هیچ چیزی در نزد خداوند دوست داشتنی تر از خانه ای که به وسیله ازدواج آباد شود نیست. و هیچ چیزی نزد خداوند ناخوشایندتر از خانه ای نیست که با طلاق و جدایی از هم پاشیده شود. سپس امام صادق علیه السلامفرمود: خداوند عز و جل به سبب دشمنی ای که با جدایی و طلاق داشته است، درباره زشتی طلاق، تأکید فراوانی کرده است، و درباره آن بسیار سخن گفته است.

(وسائل الشیعه، ج۲۲، ص۷)

ص:۱۴

۲– آرامش انسان

قالَ الصادقُ علیه السلام:

خَمْسُ خِصَالٍ مَنْ فَقَدَ مِنْهُنَّ وَاحِدَةً لَمْ یَزَلْ نَاقِصَ الْعَیْشِ زَائِلَ الْعَقْلِ مَشْغُولَ الْقَلْبِ فَأَوَّلُهَا صِحَّةُ الْبَدَنِ وَ الثَّانِیَةُ الْأَمْنُ وَ الثَّالِثَةُ السَّعَةُ فِی الرِّزْقِ وَ الرَّابِعَةُ الْأَنِیسُ الْمُوَافِقُ قُلْتُ وَ مَا الْأَنِیسُ الْمُوَافِقُ قَالَ: الزَّوْجَةُ الصَّالِحَةُ وَ الْوَلَدُ الصَّالِحُ وَ الْخَلِیطُ الصَّالِحُ وَ الْخَامِسَةُ وَ هِیَ تَجْمَعُ هَذِهِ الْخِصَالَ الدَّعَةُ.

پنج چیز است که اگر انسان یکی از این موارد را نداشته باشد، همواره زندگی اش ناقص، فکرش پریشان، دلش مشغول و مضطرب خواهدبود. ۱– تن درستی ۲–امنیت (جانی و مالی و اخلاقی)۳ – توسعه و گشایش در روزی ۴– همدمی سازگار مانند: همسرخوب، فرزند شایسته، و هم نشین نیک ۵– داشتن آسایش و امکانات زندگی، که این عامل، جمع کننده ی چهار عامل دیگر است.

(بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۱۸۶)

ص:۱۵

۳– تداوم نسل

قالَ رَسُولُ اللِه صلی الله علیه و آله وسلم:

تَنَاكَحُوا تَنَاسَلُوا تَكْثُرُوا فَإِنِّی أُبَاهِی بِكُمُ الْأُمَمَ يَوْمَ الْقِيَامَهِ وَ لَوْ بِالسِّقْط.

ازدواج کنید و فرزند بیاورید تا تعداد شما زیاد شود، همانا من در قیامت به فراوانیِ تعداد شما نزد امت های دیگر مباهات می ورزم، اگر چه به فرزندی که سقط شده باشد.

(جامع الأخبار،ص ۱۰۱)

ص:۱۶

۴– عامل رشد معنوی

قال رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم:

مَن تَزَوَّجَ فقد أحرَزَ نِصفَ دِینِهِ، فَلْیَتَّقِ الله فی النِّصفِ البَاقِی.

هرگاه آدمی ازدواج کند، نصف دینش را به دست آورده است و برای نصف دیگر، باید تقوی الهی را پیشه کند.

(مکارم الاخلاق، ص۱۹۶)

ص:۱۷

۵- زن صالحه

قَالَ رَسُولُ اللهِ صلی الله علیه و آله وسلم:

مَنْ أُعْطِیَ أَرْبَعَ خِصَالٍ فِی الدُّنْیَا فَقَدْ أُعْطِیَ خَیْرَ الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ وَ فَازَ بِحَظِّهِ مِنْهُمَا وَرَعٌ یَعْصِمُهُ عَنْ مَحَارِمِ اللهِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ یَعِیشُ بِهِ فِی النَّاسِ وَ حِلْمٌ یَدْفَعُ بِهِ جَهْلَ الْجَاهِلِ وَ زَوْجَهٌ صَالِحَهٌ تُعِینُهُ عَلَی أَمْرِ الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ.

هر کس چهار خصلت داشته باشد به خیر دنیا و آخرت رسیده و بهره خود را به دست آورده است:

۱- ورعی که او را از ارتکاب به حرام باز دارد، ۲ - حسن خلقی که به وسیله آن در میان مردم زندگی کند، ۳ - حلمی که به وسیله آن نادان ها را از خود دور سازد، ۴ - و زن شایسته ای که در کارهای دنیا و آخرت او را یاری دهد.

(بحار الأنوار،ج ۶۶،ص۴۰۴)

ص:۱۸

۶

۶- همسر شایسته

قال رَسُولُ اللهِصلی الله علیه و آله وسلم :

مَا أَفَادَ رَجُلٌ بَعْدَ الْإِيمَانِ خَيْراً مِنِ امْرَأَةٍ ذَاتِ دِينٍ وَ جَمَالٍ تَسُرُّهُ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا وَ تُطِيعُهُ إِذَا أَمَرَهَا وَ تَحْفَظُهُ فِي نَفْسِهَا وَ مَالِهِ إِذَا غَابَ عَنْهَا وَ أُوحِيَ إِلَى مُوسَیعليه السلام إِنِّي أَعْطَيْتُ فُلَاناً خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ وَ هِيَ امْرَأَهٌ صَالِحَهٌ.

(مستدرك الوسائل،ج۱۴،ص۱۶۹)

۶

۷- همسر شایسته

رسول خداصلی الله علیه و آله وسلم فرمود:

هیچ مردی بعد از ایمان به خدا بهره ای بهتر از زنی با این اوصاف ندارد:

۱ - متدین باشد یعنی چگونه زندگی کردن او براساس خواست و رضایت خدا باشد.

۲- زیبا و آراسته و به گونه ای باشد که مرد با نگاه به او شادمان شود و لذت ببرد.

۳- از خواسته ها و دستورات همسر تبعیت کند.

۴- اموال همسر و خودش را از ناپاکی ها حفظ کند.

۸– امانت خدا

قالَ رسولُ اللهصلی الله علیه و آله وسلم:

أَیُّهَا النَّاسُ إِنَّ النِّسَاءَ عِنْدَکُمْ عَوَارٍ لَا یَمْلِکْنَ لِأَنْفُسِهِنَّ ضَرّاً وَ لَا نَفْعاً أَخَذْتُمُوهُنَّ بِأَمَانَهِ اللهِ وَ اسْتَحْلَلْتُمْ فُرُوجَهُنَّ بِکَلِمَاتِ اللهِ فَلَکُمْ عَلَیْهِنَّ حَقٌّ وَ لَهُنَّ عَلَیْکُمْ حَقٌّ وَ مِنْ حَقِّکُمْ عَلَیْهِنَّ أَنْ لَا یُوطِئْنَ فُرُشَکُمْ وَ لَا یَعْصِینَکُمْ فِی مَعْرُوفٍ فَإِذَا فَعَلْنَ ذَلِکَ فَلَهُنَّ رِزْقُهُنَّ وَ کِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَ لَا تَضْرِبُوهُن.

ای مردم! زنها امانت خدا نزد شما هستند، آنان مالك نفع و ضرری برای خود نیستند، به عنوان امانت خدا آنان را به خانه خودتان آورده اید، و با کلمات خدا (الفاظ عقد) جسمشان را برخود حلال کرده اید، هم آنان بر شما حقی دارند و هم شما برآنان. حق مردان بر زنان آن است که کسی غیر از شوهرشان را به

بسترشان فرا نخوانند، در امور پسندیده شوهرشان را نافرمانی نکنند. حق زنان بر مردان این است که به مقدار مطلوب و پسندیده، نیازهای غذایی و پوشاکی همسرشان را تأمین کنند و زنانشان را نزنند.

(بحارالانوار،ج ۱۰۰،ص۲۴۵)

ص:۲۰

۹– حق زن

قالَ رسولُ اللهصلی الله علیه و آله وسلم:

لِلْمَرْأَهِ عَلَی زَوْجِهَا أَنْ یُشْبِعَ بَطْنَهَا وَ یَکْسُوَ ظَهْرَهَا وَ یُعَلِّمَهَا الصَّلَاهَ وَ الصَّوْمَ وَ الزَّکَاهَ .

حق زن برشوهرش این است که گرسنگی او را برطرف کند، لباس و پوشاک او را تأمین کند، احکام نماز و روزه و زکات را به او آموزش دهد.

(مستدرک الوسائل،ج۱۴،ص۲۴۳)

ص:۲۱

۱۰– دعای خانواده

قَالَ الصادق علیه السلام:

كَانَ أَبِی علیه السلام إِذَا حَزَنَهُ أَمْرٌ جَمَعَ النِّسَاءَ وَ الصِّبْيَانَ ثُمَّ دَعَا وَ أَمَّنُوا.

سیره و روش پدرم این بود که هرگاه دچار غم و اندوهی می شد، زنان و کودکان را جمع می کرد، سپس برای رفع آن غم و اندوه و گرفتاری ها دعا می کرد و آنان آمین می گفتند.

(الکافی ، ج۲ ، ص۴۸۷)

ص:۲۲

۱۱– نماز خانواده

قالَ رسولُ الله صلی الله علیه و آله وسلم:

رَحِمَ الله رَجلًا قامَ مِنَ اللَّیلِ فَصلَّی وأیقَظَ امرَأتَهُ فَصَلَّت، فإن أبَت نَضَحَ فی وَجهِها الماءَ. رَحِمَ الله امرأةً قامَت مِن اللَّیلِ فَصلَّت وأیقَظَت زَوجَها، فإن أَبَی نَضَحَت فی وَجهِهِ الماءَ .

رحمت خدا بر آن مردی که نیمه های شب، برخیزد و نماز بخواند و همسرش را برای نماز خواندن، بیدار کند و اگر بیدار نشد، به صورتش آب بپاشد! رحمت خدا بر آن زنی که نیمه های شب، از خواب برخیزد و نماز بخواند و شوهرش را برای نماز بیدار کند و اگر بیدار نشد به صورتش آب بپاشد!

(میزان الحکمه/ ۱۶۵۳)

ص:۲۳

۱۲- خصال سه گانه

قالَ الصادقُعلیه السلام:

إنَّ الْمَرْءَ یَحْتَاجُ فِی مَنْزِلِهِ وَ عِیَالِهِ إلَی ثَلَاثِ خصالٍ یَتَکَلَّفُهَا وَ إنْ لَمْ یَکُنْ فِی طَبْعِهِ ذَلِکَ مُعَاشَرَهٌ جَمِیلَهٌ وَ سَعَهٌ بِتَقْدِیرٍ وَ غَیْرَهٌ بِتَحَصُّنٍ.

هر مردی برای اداره کردن خانواده خود به سه خصلت نیازمند است و باید آنها را به کار ببرد، اگر چه این ویژگی ها در طبیعت او نباشد: ۱- رفتار پسندیده و زیبا با افراد خانواده.

۲- گشاده دستی حساب شده و از روی برنامه. ۳- غیرت ورزی در جهت حفظ خانواده.

(بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۲۳۵)

ص:۲۴

۱۳– آرایش بیرون

قالَ رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم:

أَیُّمَا رَجُلٍ تَتَزَیَّنُ امْرَأَتُهُ وَ تَخْرُجُ مِنْ بَابِ دَارِهَا فَهُوَ دَیُّوثٌ وَ لَا یَأْثَمُ مَنْ یُسَمِّیهِ دَیُّوثاً وَ الْمَرْأَهُ إِذَا خَرَجَتْ مِنْ بَابِ دَارِهَا مُتَزَیِّنَهً مُتَعَطِّرَهً وَ الزَّوْجُ بِذَلِکَ رَاضٍ یُبْنَی لِزَوْجِهَا بِکُلِّ قَدَمٍ بَیْتٌ فِی النَّارِ فَقَصِّرُوا أَجْنِحَهَ نِسَائِکُمْ وَ لَا تُطَوِّلُوهَا فَإِنَّ فِی تَقْصِیرِ أَجْنِحَتِهَا رِضًی وَ سُرُوراً وَ دُخُولَ الْجَنَّهِ بِغَیْرِ حِسَابٍ.

هر مردی که همسرش آرایش کند و از منزل با حالت آرایش کرده خارج شود دیّوث است، و هر کس او را دیوث بنامد گناه نکرده است. و چنانچه زنی با چهره آرایش کرده و عطر زنان از منزلش خارج شود، و شوهرش نیز به این کارِ او راضی و خشنود باشد، با هرگامی که زن با این حالت بر می دارد، برای شوهرش خانه ای در آتش جهنم بنا می شود. پس پر و بال خانم هایتان را از این جهت ببندید که رضایت خدا و شادمانی و بهشتی شدنِ بدون حساب را در پی دارد و پر و بال زنانتان را در این جهت باز نگذارید.

(بحارالأنوار، ج ۱۰۰، ص ۲۴۹)

ص:۲۵

۱۴– بهشتی و جهنمی

قالَ الصادقُعلیه السلام:

لَا یَزَالُ الْمُؤْمِنُ یُورِثُ أَهْلَ بَیْتِهِ الْعِلْمَ وَ الْأَدَبَ الصَّالِحَ حَتَّی یُدْخِلَهُمُ الْجَنَّهَ [جَمِیعاً] حَتَّی لَا یَفْقِدَ فِیهَا مِنْهُمْ صَغِیراً وَ لَا کَبِیراً وَ لَا خَادِماً وَ لَا جَاراً وَ لَا یَزَالُ الْعَبْدُ الْعَاصِی یُورِثُ أَهْلَ بَیْتِهِ الْأَدَبَ السَّیِّئَ حَتَّی یُدْخِلَهُمُ النَّارَ جَمِیعاً حَتَّی لَا یَفْقِدَ فِیهَا مِنْهُمْ صَغِیراً وَ لَا کَبِیراً وَ لَا خَادِماً وَ لَا جَاراً.

مؤمن، همواره به خانواده اش، احکام و معارف دینی و ادب و رفتار شایسته را به ارث می دهد تا در نتیجه تمام اعضای خانواده اش را وارد بهشت سازد، به گونه ای که جای هیچ کدام از اعضاء خانواده از کوچک و بزرگ و کارگر منزل و حتی همسایه، در بهشت خالی نباشد.

درمقابل بنده نافرمان و معصیت کارِ خدا برای خانواده اش رفتار و ادب ناشایست به ارث می گذارد و در نتیجه تمام اعضای خانواده اش را جهنمی می سازد، به گونه ای که جهنم از وجود هیچ کدامشان از کوچک و بزرگ و خادم و همسایه خالی نمی باشد.

(مستدرک الوسائل، ج۱۲، ص ۲۰۱)

ص:۲۶

۱۵– تلاش مجاهد

قالَ الرضاعلیه السلام:

الَّذِی یَطْلُبُ مِنْ فَضْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَا یَکُفُّ بِهِ عِیَالَهُ أَعْظَمُ أَجْراً مِنَ الْمُجَاهِدِ فِی سَبِیلِ اللهِ عَزَّوَجَلَّ.

مردی که با کار و زحمت، به دنبال کسب درآمـدی از فضل خداوند است تا نیازمندی های همسـر و خانواده اش را تهیه کند، پاداشی برتر از مجاهدِ راه خدا به او داده می شود.

(الکافی، ج ۵، ص۸۸)

ص:۲۷

۱۶- کسب حلال

قالَ علیعلیه السلام:

عَلَیْکَ بِلُزُومِ الْحَلَالِ وَ حُسْنِ الْبِرِّ بِالْعِیَالِ وَ ذِکْرِ اللهِ فِی کُلِّ حَالٍ.

بر شما لازم است که همواره به دنبال کسب روزی حلال باشید و به خانواده خود نیکی بورزید و در همه حال به یاد خدا باشید.

(غرر الحکم و درر الکلم، ص۴۰۵)

ص:۲۸

۱۷– تلاش به میزان

قال علیعلیه السلام:

یَا ابْنَ آدَمَ مَا کَسَبْتَ فَوْقَ قُوتِکَ فَأَنْتَ فِیهِ خَازِنٌ لِغَیْرِکَ وَ اعْلَمْ أَنَّ فِی حَلَالِهَا حِسَابٌ وَ فِی حَرَامِهَا عِقَابٌ وَ فِی الشُّبُهَاتِ عِتَابٌ.

ای فرزند آدم! آنچه بیش از مصرف و نیازت به دست آوری، برای غیرخودت خزینه داری می کنی. و بدان که درآنچه از راه حلال به دست می آوری حساب است و نسبت به آنچه از راه حرام به دست می آوری عقاب است، و نسبت به آنچه از راه شبهه ناک حاصل می شود عتاب و سرزنش است.

(وسائل الشیعه؛ ج ۱۶، ص ۱۹)

ص:۲۹

۱۸- توسعه ی اقتصادی

قالَ الکاظم علیه السلام:

عِیَالُ الرَّجُلِ أُسَرَاؤُهُ

فَمَنْ أَنْعَمَ اللهُ عَلَیْهِ نِعْمَهً فَلْیُوَسِّعْ عَلَی أُسَرَائِهِ فَإِنْ لَمْ یَفْعَلْ أَوْشَکَ أَنْ تَزُولَ تِلْکَ النِّعْمَهُ.

خانواده مرد به منزله اسیران اویند که در اختیار او هستند و او مسؤول تأمین محترمانه نیازمندی های آنان است، پس هر کس خداوند به او نعمتی عنایت کند و گشایشی در میزان درآمدش ایجاد کند، باید خانواده اش را (به دور از اسراف و تبذیر) در رفاه و آسایش بیشتری قرار دهد. در غیر این صورت، این خطر وجود دارد که آن نعمت از کف او برود.

(من لایحضره الفقیه ج۳، ص۵۵۶)

ص:۳۰

۱۹– هزینه متناسب

قالَ السجادعلیه السلام:

مِنْ أَخْلَاقِ الْمُؤْمِنِ الْإِنْفَاقُ عَلَى قَدْرِ الْإِقْتَارِ وَ التَّوَسُّعِ عَلَى قَدْرِ التَّوَسُّعِ.

از اخلاق مؤمن این است که در زمان تنگدستی متناسب با توان مالی و تنگدستی اش هزینه کند، و هنگام توانایی مالی به اندازه توان مالی اش هزینه کند و خانواده را در گشایش قرار دهد.

(الکافی، ج۲، ص ۲۴۱)

ص:۳۱

۲۰- اعتدال مصرف

...اسْتَأْذَنْتُ الرِّضَا علیه السلام فِی النَّفَقَهِ عَلَی الْعِیَالِ فَقَالَ:

بَیْنَ الْمَکْرُوهَیْنِ قَالَ فَقُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاکَ لَا وَ اللهِ مَا أَعْرِفُ الْمَکْرُوهَیْنِ فَقَالَ لِی یَرْحَمُکَ اللهُ أَ مَا تَعْرِفُ أَنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ کَرِهَ الْإِسْرَافَ وَ کَرِهَ الْإِقْتَارَ فَقَالَ «وَ الَّذِینَ إِذا أَنْفَقُوا

لَمْ یُسْرِفُوا وَ لَمْ یَقْتُرُوا وَ کانَ بَیْنَ ذلِکَ قَواماً».

از (امام) رضا علیه السلامدرباره نفقه خانواده و خرجی زندگی پرسیدم، فرمود: حدّ میان دو امر ناپسند است. گفتم: فدایت شوم، به خدا سوگند، نمی دانم دو امر ناپسند چیست؟ فرمود: خدایت بیامرزد! آیا نمی دانی که خدای بزرگ، هم اسراف (زیاده روی) و هم اقتار (تنگ نظری) را دوست ندارد، و فرموده است:

«و کسانی که هر گاه انفاق کنند، نه اسراف می نمایند و نه سخت گیری؛ بلکه در میان این دو، حدّ اعتدالی دارند.»

(بحار الأنوار، ج ۶۸، ص۳۴۷)

ص:۳۲

۲۱– خوش اخلاقی

قالَ رسول اللهصلی الله علیه و آله وسلم:

أَحْسَنُ النَّاسِ إِيمَاناً أَحْسَنُهُمْ خُلُقاً

وَ أَلْطَفُهُمْ بِأَهْلِهِ وَ أَنَا أَلْطَفُكُمْ بِأَهْلِى.

بهترین مردم از نظر داشتن ایمان، شخصی است که از همه خوش اخلاق تر باشد، و با خانواده اش مهربان تر باشد، و من از همه شما به خانواده ام مهربانترم.

(وسائل الشیعه، ج۱۲، ص ۱۵۳)

ص:۳۳

۲۲- خوش رویی

قُلْتُ لِأَبِی عَبْدِ اللهِ علیه السلام

مَا حَقُّ الْمَرْأَهِ عَلَی زَوْجِهَا قَالَ یَسُدُّ جَوْعَتَهَا وَ یَسْتُرُ عَوْرَتَهَا وَ لَا یُقَبِّحُ لَهَا وَجْهاً فَإِذَا فَعَلَ ذَلِکَ فَقَدْ وَ اللهِ أَدَّی حَقَّهَا.

به امام صادقعلیه السلام گفتم:

حق زن بر شوهرش چیست؟

امام صادقعلیه السلامفرمود: حق زن برشوهرش این است که شوهرش گرسنگی او را بر طرف سازد و او را بپوشاند و با او ترش روئی نکند، پس چون چنین کند به خدا سوگند حق او را ادا کرده است.

(الکافی، ج ۵، ص ۵۱۱)

۲۳- جلب دلِ همسر

قالَ الصادقُعلیه السلام:

لَا غِنَی بِالزَّوْجِ عَنْ ثَلَاثَهِ أَشْیَاءَ فِیمَا بَیْنَهُ وَ بَیْنَ زَوْجَتِهِ وَ هِیَ الْمُوَافِقَهُ لِیَجْتَلِبَ بِهَا مُوَافَقَتَهَا وَ مَحَبَّتَهَا وَ هَوَاهَا وَ حُسْنُ خُلُقِهِ مَعَهَا وَ اسْتِعْمَالُهُ اسْتِمَالَهَ قَلْبِهَا بِالْهَیْئَهِ الْحَسَنَهِ فِی عَیْنِهَا وَ تَوْسِعَتُهُ عَلَیْهَا.

مرد در ارتباط با همسرش از سه چیز

بی نیاز نیست :

۱- موافقت و همراهی با خواسته ها و پیشنهادات منطقی و مشروع همسر تا بتواند محبت و میل و همراهی همسرش را در تصمیماتی که برای زندگی می گیرد به دست آورد.

۲- خوش اخلاقی (خوش رویی، خوش زبانی، خوش رفتاری) با همسر.

۳- با ایجاد توسعه و رفاه اقتصادی در زندگی و داشتنِ سیمای آراسته و زیبا، دلِ همسرش را شیفته ی خود کند.

(بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۲۳۷)

ص:۳۵

۲۴- ارزش

قلتُ یا رسولَ الله:

الجُلوسُ مَعَ الِعِیالِ اَفضَلُ، اَم الجُلوسُ فِی المَسجِدِ؟ قال: الجُلوسُ سَاعهً عِندَالعِیالِ اَحَبُّ الیَّ مِن الِاعتِکافِ فِی مَسجِدِی هَذَا.

قُلتُ یا رَسُولَ الله، اَلنَّفَقَهُ عَلَی العِیالِ اَحَبُّ اِلَیکَ اَم النَّفَقَهُ فِی سَبِیلِ اللهِ ؟

قَال: دِرهَمٌ یُنفِقُهُ الرَّجُل عَلَی العِیالِ اَحَبُّ الیَّ مِن اَلفِ دینارٍیُنفِقُهُ فِی سَبیلِ اللهِ.

آیا نشستن با همسر، ثوابش بیشتر است یا نشستن در مسجد؟ فرمود: یک ساعت نشستن در کنار همسر، نزد من، محبوب تر از اعتکاف کردن در این مسجد من است .

گفتم: ای پیامبرخدا! نزد شما، خرج کردن برای خانواده، محبوب تراست یا انفاق کردن در راه خدا؟ فرمود: یک درهم که مرد برای خانواده اش خرج می کند، نزد من، محبوب تر از هزار دینار است که در راه خدا انفاق می کند.

(تحکیم خانواده، ص ۲۳۰)

ص:۳۶

۲۵– صبر و بردباری

قالَ رسول اللهصلی الله علیه و آله وسلم:

وَ مَنْ صَبَرَ عَلَی سُوءِ خُلُقِ امْرَأَتِهِ وَ احْتَسَبَهُ أَعْطَاهُ اللهُ (بِكُلِّ مَرَّةٍ) يَصْبِرُ عَلَيْهَا مِنَ الثَّوَابِ مِثْلَ مَا أَعْطَى أَيُّوبَ علیه السلام عَلَى بَلَائِهِ.

هر مردی که بر بداخلاقی و بدرفتاری همسرش به خاطر خداوند صبر بورزد (و متقابلا با همسرش بدرفتاری و بداخلاقی نکند؛ بلکه با صبر و بردباری درصدد اصلاح همسرش باشد) خداوند متعال به ازای هر روز و شبی که بر بداخلاقیِ او صبر کرده است، ثواب حضرت ایوب را در برابر بردباری های او و در مقابل بلاها و سختی های زندگی عطا می کند.

(وسائل الشیعه، ج۲۰، ص۱۶۴)

ص:۳۷

۲۶– امور رنجش آور

رُوِیَ أنَّ امرأهَ مُعَاذٍ قَالَتْ

یَا رَسُولَ اللهِ مَا حَقُّ الزَّوْجَهِ عَلَی زَوجِهَا قَالَ أنْ لَا یَضْرِبَ وَجهَهَا و لا یُقَبِّحَهَا و أن یُطعِمَها مِمَّا یَأکُلُ و یُلبِسَهَا مِمَّا یَلْبَسُ

وَ لَا یَهْجُرَها.

ای فرستاده خدا؛ حق زن بر شوهرش چیست؟ آن حضرت عرض کرد: این که همسرش را کتک نزند، در هنگام گفتگو با او چهره در هم نکشَد، همان غذایی که خود می خورد به همسرش بخوراند، لباسی که برای خود تهیه می کند برای همسرش تهیه کند و همسرش را تنها و به حال خود رها نکند.

(العوالی اللآلی، ج۲، ص ۱۴۲)

ص:۳۸

۲۷- تحکیم رابطه

قَالَ رَسُولُ اللهِ صلی الله علیه و آله وسلم:

أَخْبَرَنِی أَخِی جَبْرَئِیلُ وَ لَمْ یَزَلْ یُوصِینِی بِالنِّسَاءِ حَتَّی ظَنَنْتُ أَنْ لَا یَحِلَّ لِزَوْجِهَا أَنْ یَقُولَ لَهَا أُفٍّ

یَا مُحَمَّدُ اتَّقُوا اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ فِی النِّسَاءِ فَإِنَّهُنَّ عَوَانٍ بَیْنَ أَیْدِیکُمْ أَخَذْتُمُوهُنَّ عَلَی أَمَانَاتِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَا اسْتَحْلَلْتُمْ مِنْ فُرُوجِهِنَّ بِکَلِمَهِ اللهِ وَ کِتَابِهِ مِنْ فَرِیضَهٍ وَ سُنَّهٍ وَ شَرِیعَهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللهِ صلی الله علیه و آله وسلم فَإِنَّ لَهُنَّ عَلَیْکُمْ حَقّاً وَاجِباً لِمَا اسْتَحْلَلْتُمْ مِنْ أَجْسَامِهِنَّ وَ بِمَا وَاصَلْتُمْ مِنْ أَبْدَانِهِنَّ وَ یَحْمِلْنَ أَوْلَادَکُمْ فِی أَحْشَائِهِنَّ حَتَّی أَخَذَهُنَّ الطَّلْقُ مِنْ ذَلِکَ فَأَشْفِقُوا عَلَیْهِنَّ وَ طَیِّبُوا قُلُوبَهُنَّ حَتَّی یَقِفْنَ مَعَکُمْ وَ

لَا تَکْرَهُوا النِّسَاءَ وَ لَا تَسْخَطُوا بِهِنَّ وَ لَا تَأْخُذُوا مِمَّا آتَیْتُمُوهُنَّ

ص:۳۹

شَيْئاً إِلَّا بِرِضَاهُنَّ وَ إِذْنِهِنَّ.

برادرم جبرئیل همواره سفارش زنان را به من می نمود به گونه ای که گمان بردم روا نیست حتی مردی به زنش اف بگوید. به من خبر داد که ای محمد! از خدا درباره ی زنان بترس، زیرا آنان اسیرانی در دست شما هستند. آنان را به عنوان امانت و به دستور خدا و با کلمات او، و سنت و شریعت پیامبرش برخود حلال نموده اید.

پس بدان سبب که جسم آنان بر شما حلال گشته و شما با آنان تماس بدنی برقرار می سازید، و از آن رو که فرزندان شما را در درون خود حمل می کنند و دردهای بارداری و زایمان را تحمل می کنند بدانید که آنان بر شما حق واجبی دارند. با آنان مهربان باشید، دلشان را با محبت های خود به دست آورید تا همواره در سرد و گرم زندگی با شما باشند، زنان را ناخوش ندانید، به آنان خشم نورزید، از آنچه (به عنوان هدیه یا مهریه و یا نفقه) به آنان داده اید چیزی جز با رضایت و اجازه خودشان پس نگیرید.

(مستدرک الوسائل، ج۱۴، ص۲۵۲)

ص:۴۰

۲۸– عفو وگذشت

عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ قَال:

قُلْتُ لِأَبِی عَبْدِ اللهِعلیه السلام مَا حَقُّ الْمَرْأَهِ عَلَی زَوْجِهَا الَّذِی إِذَا فَعَلَهُ كَانَ مُحْسِناً

قَالَ يُشْبِعُهَا وَ يَكْسُوهَا وَ إِنْ جَهِلَتْ غَفَرَ لَهَا.

از امام صادق علیه السلام پرسیدم حق زن بر شوهرش چیست که اگر آن حق را به جا آورد، نیکوکار به حساب می آید؟ حضرت فرمود: نیازهای غذایی و پوششی او را تأمین کند و اگرخطایی از همسرش سر زد او را ببخشد.

(الکافی، ج۵، ص ۵۱۰)

ص:۴۱

۲۹- وفاداری

قالَ رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم:

یا أیُّها النّاسُ، إنّما النَّظرَةُ مِن الشَّیطانِ،

فمَن وَجَدَ مِن ذَلِکَ شَیْئاً فَلْیَأْتِ أَهلَهُ.

ای مردم! بدانید که نگاه [به نامحرم]، از شیطان است. پس هر کس که بر اثر نگاه، تحریک شد و هوسی در دلش پدید آمد، (زن نامحرم را رها کرده و تن به آلودگی ندهد) بلکه به سراغ همسرش بیاید و نیازش را برطرف سازد.

(مَن لا یحضَره الفقیه، ج ۴، ص۱۹)

ص:۴۲

۳۰- پاداش کمک

قالَ رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم:

مَا مِنْ رَجُلٍ يُعِينُ امْرَأَتَهُ فِی بَيْتِهَا إِلَّا كَانَ لَهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ عَلَى بَدَنِهِ عِبَادَةُ سَنَةٍ صِيَامِ نَهَارُهَا وَ قِيَامِ لَيْلُهَا وَ أَعْطَاهُ اللهُ مِنَ الثَّوَابِ مِثْلَ مَا أَعْطَاهُ الصَّابِرِينَ دَاوُدَ النَّبِيِّ وَ يَعْقُوبَ وَ عِيسَی علیه السلام يَا عَلِيُّ مَنْ كَانَ فِی خِدْمَهِ الْعِيَالِ فِی الْبَيْتِ وَ لَمْ يَأْنَفْ كَتَبَ اللهُ اسْمَهُ فِی دِيوَانِ الشُّهَدَاءِ وَ كَتَبَ لَهُ بِكُلِّ يَوْمٍ وَ لَيْلَهٍ ثَوَابَ أَلْفِ شَهِيدٍ وَ كَتَبَ لَهُ بِكُلِّ قَدَمٍ ثَوَابَ حِجَّهٍ وَ عُمْرَهٍ وَ أَعْطَاهُ اللهُ بِكُلِّ عِرْقٍ فِی جَسَدِهِ مَدِينَهً فِی الْجَنَّهِ.

هر مردی که در کارهای منزل به همسرش کمک کند؛ خداوند متعال به تعداد هر تار مویی که در بدنش روییده است ثواب یک

ص:۴۳

سال عبادتی که روزهایش را روزه و شبهایش را به عبادت ایستاده عطا می کند. همین طور خداوند ثوابی را که به حضرت داوود و یعقوب و عیسی علیه السلام عنایت کرده به او عنایت می کند.

هر کسی که در داخل منزل با میل و رغبت به اهل خانه کمک کند و احساس منفی و ناخوشایندی از این کمک ورزی نداشته باشد خداوند نام او را در دیوان شهدا ثبت می کند و به تعداد هر شبانه روز ثواب هزار شهید و به تعداد هر گامی که در راستای کمک به اهل خانه برمی دارد ثواب حج و عمره ای عنایت می کند. و به تعداد هر قطره عرقی که در این راه می ریزد شهری در بهشت به او تقدیم می کند.

(بحارالأنوار، ج۱۰۱، ص۱۳۲)

ص:۴۴

۳۱– نظافت و آراستگی

قالَ رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم:

اِغسِلوا ثیابَکم، و خُذوا مِن شُعُورِکُم،

و استَاکُوا، و تَزَیّنُوا، و تَنَظّفوا، فإِنَّ بَنی إسرائیل لَم یَکُونُوا یَفعلونَ ذَلِکَ، فزَنَت نساؤُهم.

لباس هایتان را بشویید، موهای سر و صورت و بدنتان را اصلاح کنید، مسواک بزنید، آراسته باشید و نظافت و پاکیزگی را رعایت کنید. همانا بنی اسرائیل این امور را رعایت نکردند و همسرانشان به انحراف کشیده شدند.

(نهج الفصاحه، ص:۷۲)

ص:۴۵

۳۲- توجه به حقوق جنسی همسر

عَنْ عَلِیٍّ علیه السلام :

قَالَ إِنَّ جَمَاعَةً مِنَ الصَّحَابَةِ كَانُوا حَرَّمُوا عَلَى أَنْفُسِهِمُ النِّسَاءَ وَالْإِفْطَارَ بِالنَّهارِ وَ النَّوْمَ بِاللَّيْلِ فَأَخْبَرَتْ أُمُّ سَلَمَة رَسُولَ اللهِ صلی الله علیه و آله وسلم فَخَرَجَ إِلَى أَصْحابِهِ فَقَالَ أَتَرْغَبُونَ عَنِ النِّسَاءِ إِنّی آتِی النِّساءَ وَ آكُلُ بِالنَّهَارِ وَ أَنَامُ بِاللَّيْلِ فَمنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِی فَلَیسَ مِنّی.

برخی از اصحاب رسول خداصلی الله علیه و آله وسلم، ارتباط با همسر و خوردن غذا و خوابیدن در شب را بر خود حرام کردند. ام سلمه همسر پیامبرصلی الله علیه و آله وسلم این خبر را به پیامبر اکرمصلی الله علیه و آله وسلم رسانید. حضرت در میان اصحابش حاضر شد و فرمود:

آیا زنان خود را ترک گفته اید و از آنان اعراض کرده اید؟ من که پیغمبر شما هستم نزد زنان می روم، روز غذا می خورم، و شب را می خوابم و هر کس از سنّت من روی گرداند از من نیست.

(وسائل الشیعه، ج۲۰، ص۲۱)

ص:۴۶

۳۳- نزول رحمت الهی

فَالَ النَّبِیُّصلی الله علیه و آله وسلم :

إِنَّ الْمُؤمِنَ إِذَا جَامَعَ أَهْلَهُ بَسَطَ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ جَنَاحَهُ وَ تَنْزِلُ الرَّحْمَهُ فَإِذَا اغْتَسَلَ

بَنَی اللهُ لَهُ بِكُلِّ قَطْرَهٍ بَيْتاً فِی الْجَنَّه.

پاداش کسی که در پیِ آمیزشِ جنسیِ حلال غسل کند چیست؟

حضرت فرمود: هر گاه مؤمن با همسرش هم بستر شود، هفتاد هزار فرشته بالهایشان را می گسترانند و رحمت الهی بر او فرود می آید، هنگامی که غسل کند خداوند به تعداد هر قطره ای از آب غسل؛ خانه ای در بهشت برای او بنا می کند.

(بحارالانوار، ج۹، ص۲۹۸)

ص:۴۷

۳۴- آزار رسانی

قال رسول اللهصلی الله علیه و آله وسلم :

أَلَا وَ إِنَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ بَرِيئَانِ مِمَّنْ أَضَرَّ بِامْرَأَةٍ حَتَّى تَخْتَلِعَ مِنْهُ وَ مَنْ أَضَرَّ بِالْمَرْأَةِ حَتَّى تَفْتَدِيَ مِنْهُ لَمْ يَرْضَ اللهُ [عَنْهُ] بِعُقُوبَتِهِ دُونَ النَّارِ لِأَنَّ اللَّهَ يَغْضَبُ لِلْمَرْأَةِ كَمَا يَغْضَبُ لِلْيَتِيمِ.

بدانید که خدا و رسولش بیزارند از مردی که آن قدر به خانمش آزار برساند که زن برای نجات جانش ناچار شود با بخشیدن مهریه و یا مال دیگری از شوهرش جدا شود. هر کسی چنین رفتاری با همسرش داشته باشد خداوند برای چنین مردی به عذابی کمتر از آتش جهنم رضایت نمی دهد، زیرا خداوند همان گونه که برای یتیم و ظلم به یتیم به خشم می آید، برای زن و ظلم به او نیز به خشم می آید.

(مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۳۸۰)

ص:۴۸

۳۵– اطاعت معصیت

قال رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم :

یـا عَلیُّ، مَن أَطـاعَ امرأَتَهُ أَكَبَّهُ الله عَلی وَجهِهِ فی النَّارِ، فَقـالَ عَلیٌّ علیه السـلام: وَمـا تِلكَ الطَّاعَهُ؟ قالَ: یأذَنُ لَها فی الـذِّهابِ إلی الحَمَّامَاتِ والعُرُسَاتِ وَالنَّائِحاتِ وَلُبسِ الثِّیابِ الرِّقاقِ.

ای علی! هر کس از زنش اطاعت کند (یعنی با درخواست های نامشروع زنش موافقت کند)، خداوند، او را به رو در آتش می افکند.

علی علیه السـلام گفت: این اطـاعت چیست؟ حضـرت (از بـاب نمونه) فرمود: اجـازه دادن به او برای رفتن به حمّـام ها (امروزه مثـل ساحل دریا و اسـتخرهایی که محرم و نامحرم مخلوط هسـتند) و عروسـی ها (مراکز ناسالمی که زن از اختلاط نامناسب و تعـدی نامحرمـان در امـان نیست) و نوحه سـرایی هـا (مجـالس سوگواری که زنـان بی توجه به حضور نامحرمـان موهایشان را افشان می کنند و به سر و صورت می زنند و یا صدا به ناله بلند می کنند) و پوشیدن لباس های نازک و بدن نما.

(الکافی، ج۱۵، ۴۰)

ص:۴۹

۳۶- اهانت و تحقیر

رُوِیَ عَن النبیّ صلی الله علیه و آله وسلم أنّه قال:

مَن أَهانَ خَمساً خَسِرَ خَمساً: مَنِ استَخَفَّ بِالعُلَماءِ خَسِرَ الدّین، و مَنِ استَخَفّ بِالْاُمَراءِ خَسِرَ الدُّنیا، و مَنِ استَخَفّ بِالجِیران خَسِرَ المَنافِع، و مَنِ استَخَفَّ بالأَقرِباءِ خَسِرَ المُرُوّءَ، و مَنِ استَخَفّ بِأَهلِهِ خَسِرَ طیبَ عِیشِهِ.

هر کس به پنج طایفه توهین کند از پنج ناحیه ضرر می بیند:

هر که به علما اهانت کند دینش را از دست می دهد، هر که به زمامداران توهین کند دنیایش را از دست می دهد، هر که به همسایه اش بی اعتنایی کند از منافعی (مانند کمک و همکاری در مشکلات و تحقیقات) محروم می شود، آن که فامیل و خویشانش را سبک شمارد جوان مردی و حمایت های آنان را از دست می دهد، و آن که به همسرش اهانت ورزد و او را تحقیر نماید لذت و شیرینی زندگی را بر باد می دهد.

(تحریر المواعظ العددیه، ص۳۸۳)

ص:۵۰

۳۷- بخل ورزیدن

قالَ رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم:

أبغَضُ العِبادِ إلَی الله عَزَّ وَ جَلَّ

مَن ضَنَّ عَلَی عِیالِهِ.

دشمن ترینِ بندگان در نزد خداوند عز و جل، کسی است که نسبت به خانواده اش بخل ورزد.

(حکمت نامه پیامبر اعظم ۷، ج ۳، ص۳۸۶)

ص:۵۱

۳۸- بدرفتاری وبدگفتاری

قالَ رسولُ الله صلی الله علیه و آله وسلم:

أَلَما أُخبِرُکَم بِشِرارِ رِجالِکُم؟ قُلنا: بَلَی یا رسولَ الله، فقالَ: إنَّ مِن شِرارِ رِجالِکُمُ البَهّاتَ الجَرِی ءَ الفَحّاشَ، الآکِلَ وَحدَهُ، والمانِعَ رِفدَهُ، والضّارِبَ عَبدَهُ، والمُلجِئَ عِیالَهُ إلی غَیرِهِ .

آیا شما را از بدترینِ مردانتان آگاه سازم؟

گفتیم: بله، ای پیامبر خدا! فرمود: از بدترین مردانِ شما، کسانی هستند که به مردم، پیوسته تهمت می زنند(به دیگران بدون دلیل نسبت های ناروا می دهند)، جسور و گستاخ اند، ناسزا گو و بَدزبانند، تنها خورند، دستِ دهنده ندارند (ثروت دارند ولی به خانواده و دیگران کمک نمی کنند)، خدمت کار (و زیر دستانِ) خود را کتک می زنند و عایله شان را [برای تأمین مخارج خود] محتاج دیگران می سازند.

(الکافی، ج ۲، ص۲۹۲)

ص:۵۲

۳۹- بی عدالتی

قال رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم:

ومَن كانَتْ لَهُ امْرَأتانِ فلَم يَعدِلْ بَينَهُما فی القَسْمِ مِن نَفسِهِ ومالِهِ، جاءَ يَومَ القِيامَهِ مَغلولًا مَائِلًا شِقُّهُ حَتَّی يَدخُلَ النَّارَ.

هر که دو زن داشته باشد و در تقسیم خود (در موضوع هم خوابگی) و خرجی دادن به آن ها، میانشان به یکسان رفتار نکند، روز قیامت، در حالی او را می آورند که دست هایش بسته و نیمی از بدنش به یک طرف، کج شده است.

(وسائل الشیعه، ج۲۱، ص۳۴۲)

ص:۵۳

۴۰- تنوع طلبی

قالَ الصادقعلیه السلام:

إِنَّ اللهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُبْغِضُ كُلَّ مِطْلَاقٍ ذَوَّاقٍ.

قطعاً خداوند عزوجل مردانی را که تنوع طلب هستند و زنانشان را زیاد طلاق می دهند دشمن می دارد و از آنان متنفر است.

(الکافی، ج۶، ص ۵۵).

ص:۵۴

۴۱- تأمین نیازمندی ها

قال رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم:

كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْماً أَنْ يُضَيِّعَ مَنْ يَعُولُ.

برای مرد همین گناه بس است که خانواده اش را ضایع کند و در تأمین نیازمندی های آنان کوتاهی کند.

(وسائل الشیعه، ج۱۷، ص۶۸)

ص:۵۵

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹